

Kazys Saja

MAMUTŲ MEDŽIOKLĖ

Dviejų dalių groteskas

VEIKĖJAI

RYLININKAS

ČIGONĖ

KAMINKRĖTYS

VIENUOLĖ

BALIONŲ PARDAVĖJAS

SKĖČIŲ PARDAVĖJAS

DRYŽUOTAS

LANGUOTAS

MIS-PAMATĖS MIRK (MIS-P. M.)

SARGAS

STORULIS

JIS

JI

GIRTUOKLIS

ŽMONA

PIRMOJI DALIS

S U R S U M C O R D A

Ketvertas iš tolimos provincijos atkeliavo į svajotą Didmiestį dalyvauti Džiaugsmo šventėje – Fiestoje. Aklas RYLININKAS, ČIGONĖ, KAMINKRĖTYS ir kuprota VIENUOLĖ – tokie jų karnavaliniai kostiumai, kurių šie žmonės varžosi, tačiau stengiasi atrodyti nerūpestingi ir žvalūs. Toliau, klaidžiodami gatvių labirintais ir nerasdami Šventės, jie pamažu nustos drovėtis ir maivyti, pavargs nuo įsikalbėto džiaugsmo ir sugrįš į save

VIENUOLĖ. Dieve. Koks miestas! Langas prie lango. Žmonės turbūt žiūri – kas čia tokie išsiderglioję...

RYLININKAS. Nesijaudinkim, tik nesijaudinkim.

ČIGONĖ. Užmeskit akį, ar mano apatinis neišlindęs.

KAMINKRĖTYS. Gerai gerai. Tau, kaip čigonei, viskas tinka.

VIENUOLĖ. Bet kur jūs matot bent vieną šitaip? Vajei, vajei... (*Kaminkrėčiui*) Užstok mane, užstok.

KAMINKRĖTYS. Raminkis. Kuo įvairiau, tuo geriau. Tam ir Šventė.

RYLININKAS. Svarbiausia, nepraraskim geros nuotaikos. Ką nusinešim, tą ir turėsime.

ČIGONĖ. Bet kurgi ta Šventė, kad jos nematyti?

VIENUOLĖ. Ar tik nebūsime paklydę? (*Rylininkui*) Tu – vadovas – ar žinai, kur vėdi?

RYLININKAS. Aš nevedu – aš ir pats ieškau. Klausykimės – kur muzika, ten turi būti ir visa kita.

ČIGONĖ. O gal pasiteiraukim to pono?

Storulis skaito laikraštį

KAMINKRĒTYS. Klausyk, broļau! Mesk tą savo juodą darbą – einam kaminų valyti!

Čigonė beria ant jo saują konfeti. Visi kaltai ir šventiška šypsosi

STORULIS (*nenorom atsiplėšęs nuo laikraščio*). A? Ko jūs pageidaujat?

KAMINKRĒTYS (*dar linksmiau*). Atspėkit Šventės proga vieną mįslę: sėdi aukštai, mato plačiai ir susiraukęs daro taip... (*Pamojuoja kumščiu aukštyn žemyn*)

Vienuolė ir Čigonė pritardamos kikeną

STORULIS. Nežinau. A... Sėdi aukštai ir daro taip? Nagi pats ir būsi – kaminkrėtys, jeigu neklystu.

KAMINKRĒTYS. Ne, neatspėjot. Tai – mano viršininkas... Visų kaminkrėčių viršininkas.

STORULIS. Ak teisybė, teisybė...

KAMINKRĒTYS. O dabar vietoj alaus, kurį jūs pralošėt, pasakykit, kaip čia mums patekti į tą Fiestą?

STORULIS. Fiestą? Kokią Fiestą?

KAMINKRĒTYS. Kaip – kokią?!

ČIGONĖ. Tai gal tamsta ne vietinis?

STORULIS. Aš? Taip, bet...

RYLININKAS. Tiek buvo kalbėta, rašyta – Džiaugsmo šventė!

KAMINKRĒTYS. Karnavalas! Fiesta!

ČIGONĖ. Juokų malūnas!

VIENUOLĖ. Didžiausia mugė!

KAMINKRĒTYS. Visų gražiausios rinkimai...

STORULIS. Tuoj tuoj tuoj... (*Varto laikraštį*) Tuoj tuoj tuoj pažiūrėsim. kažkas, rodos, buvo.

RYLININKAS. Turi būti! Nežinau, kaip jūs, o aš visą laiką girdžiu puikiausią muziką!

VIENUOLĖ. Girdžiu ir aš. Stūgauja tarpais kaip vilkai mėnesienoj.

STORULIS (*skaitinėja antraštes*). „Radiacija... Asociacija... Infliacija...“ Toliau: „Kibernetika. Genetika... Dėmpingas. Kempingas...“

KAMINKRĒTYS. Va va va!..

RYLININKAS. Ne ne ne.

STORULIS. „Egzotika, erotika... Marazmas, orgazmas... Perku – parduodu...“

VIENUOLĖ. Va va...

RYLININKAS. Ne ne.

STORULIS. „Išbandykite savo laimę loterijoj“ ir užuojautos mirusiems. Viskas. Nėra jokios fiestos.

ČIGONĖ. Kaip tai nėra? Juk mes visi girdim!..

KAMINKRĒTYS. Aš gi jaučiu, kad ji va čia kažkur... Kaip su smilga man per nosį braukia.

STORULIS. O ką aš galiu? Ką aš galiu? (*Atkiša vėduoklę spalvotų biliety*) Išbandykite laimę loterijoj. Kas išloš, tam ir bus šventė.

RYLININKAS. Duokite visiems po vieną!

VIENUOLĖ. Einam – apgaus – neprasidėk.

RYLININKAS. Traukit visi iš eilės. Plėškit!

ČIGONĖ (*atplėšus biliety*). Tuščias.

KAMINKRĒTYS. Niekai.

VIENUOLĖ. E, pinigų laidymas. Še... (*Ikiša Storuliui į kišenę atplėštą biliety*) Nusišluostyk skrybėlę. Kai koks paukštis apdrėbs...

STORULIS. O žinot – pasitaiko – išlošia! Bet ne vien tik čia loterijos esmė. Jūs už menką pinigą perkat didelę viltį – o jeigu! Tik nereikia taip skubiai suplėšyti.

ČIGONĖ (*Rylininkui*). Pasidėk, neplėšk. Jei ko ieškom nerasim – tada...

STORULIS. Taip! Taip! Rasiť nerasiť – ne ĉia esmė. Źmonės gyvena viltimis. Ieškojimas kartais geriau uŹ atradimą.

RYLININKAS. Einam – rasim. Turėsim rasti.

VIENUOLė. Adatą Źiauduos bŹčiau atradus...

STORULIS. Gal dar po vieną biliėtą? Ir pats gyvenimas – loterija.

KAMINKRėTYS. Velniop! Tai yra aĉiŹ. (*Rylininkui*) Suk savo rylą. Vis bus linksmiau.

RYLININKAS (*sukdamas rylą*).

Sėkmė, nesėkmė; dienos juodos ir baltos,
Kaip vieno rato stipinai į stebulę sukaltos.
Jei laikas raĉius stipinų daugiau sudėjo –
VeŹimas dar tvirtesnis – gero vėjo!
Blogiau, kai dienos – lyg rogės, per lygumą
Vienodai ŹliauŹdamos, spygauja,
O tu po kailiniais ponulį pilvą vėŹini,
NusiŹnypŹti, susibezdi, suvalgai duonos grieŹinį
Su laŹiniais... O ko daugiau? UŹkandi, nugeri...
Źmona pakaso nugarą...
O kas toliau? Vaikai toliau...
Ir taip toliau, ir taip toliau.
[...]

RYLININKAS. Klausykit, broliai! Mes jau ĉia buvom. Mes einam atgal!

VIENUOLė. Eik eiki Nesapnuok.

ĉIGONė. Tikrai labai panaŹi gatvė.

RYLININKAS (*Vienuolei*). Argi ne ĉia tu norėjai pirkti keptuvę, prie kurios nesvyla?

VIENUOLė. Na ir kas? Tegul svyla. Vedlys Źino, kur veda.

KAMINKRėTYS. Svyla nesvyla – suk savo rylą!

Nerūpestingas juokas

RYLININKAS (*dŹzgina savo instrumentą*).

...Taip turėtŹ kiekvienas gyventi:
Tu ieŹkai Źventės ir pats kaip Źventė!
Bet kai vietoj vadŹiŹ – virvagalis,
Vesk susitaikymo kuiną, muŹk pagaliu...
Ar prie kaimyno ratų pritvirtinęs
ŹiŹrėk ir Źiovauk į veŹimŹ virtinę...
Per kelią tempiasi gyvas roŹanĉius –
Kalba „tikiu“ jauni bedanĉiai:
„Tikiu viskuo, kas paraŹyta,
Kas pasakyta, iŹtaisyta, numatyta...
Kiekviena redakcija ir akcija –
Viskuo tikiu ir „aĉiŹ“ kartoju kaip „amen“!
UŹu akis, kuriom galiu skaityt įstatymus,
UŹu ausis, kuriom galiu klausyt įsakymŹ,
UŹ galvą, pilvą, rankas ir kojas
Ir uŹ tai, kas tarp kojŹ –

Dėkoju, dėkoju, dėkoju!”

VIENUOLĖ. Fui! fui! fui! Geradary, juk fui?

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Taip... Man daug kas paaiškėjo...

KAMINKRĖTYS (*įsidrąsinęs*). Geradary, ar atspėsit, kas tai bus? Sėdi aukštai, mato plačiai ir susiraukęs daro taip...

VIENUOLĖ. Žinom žinom – viršininkas tavo.

KAMINKRĖTYS. Nieko panašaus – kaminkrėtys! Statyk alaus bokalą!

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Niekad nebūčiau atspėjęs.

KAMINKRĖTYS. Čia aš pats sugalvojau, Geradary. Specialiai tai Šventei. Įtroškęs gerti, susilažini iš alaus bokalo – jeigu spėja „kaminkrėtys“, aš sakau – „viršininkas“. O jeigu – „viršininkas“, aš – atvirkščiai! Specialiai karnavalui... Kaip jums atrodo, Geradary, už tokius juokus ar negausiu į kailį?

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Kailį gal mes ir apginsim, bet aš tą mįslę kaip nors... Pavyzdžiui, vietoj to „susiraukęs kažką daro“ ar tas viršininkas negalėtų sakyti „dūmai rūksta, nieko netrūksta“? Tada ir daryti jam nieko nebereiktų.

KAMINKRĖTYS (*nenorom*). Kodėl negalės, žinoma, gali.

ČIGONĖ. Jis turi dar vieną labai juokingą pasakymą.

KAMINKRĖTYS. Čia toks pasveikinimas... „Ei, klausyk! Mesk tą savo juodą darbą, einam kaminų valyti!“

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Cho cho cho... Čia jau, sakyčiau, kur kas daugiau sąmojo. Tik aš, pavyzdžiui, suredaguočiau taip... (*Sustoja, pripučia balioną ir pakiša Vienuolei užrišti*) „Klausyk! Nebūk avinas, aprūkęs kaip kaminas! Įsigyk balioną – mėlyną arba raudoną – ir eikim su mumis!“

VIENUOLĖ. O čia tai ir aš suprantu!

KAMINKRĖTYS. Žinoma, čia visai kas kita. (*Pusbalsiu mokosi naujos redakcijos*)

ČIGONĖ. O aš, kaipo čigonė, galvoju – žiūrėsiu kam nors į delną ir sakysiu: „Gyvensi – protą šaukštu semsi: mažai srėbęs – žemai galvą lenksi, antra tiek srėbęs – kumščiu stalan trenksi, trečia tiek srėbęs – alkanas numirsi...“ Liūdna, ar ne?

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Aišku. Šventiščiau, šventiščiau reikia.

ČIGONĖ. Taip, taip. Ir aš taip galvoju. Gal be to „numirsi“?

BALIONŲ PARDAVĖJAS. „Galvą lenksi, kumščiu trenksi...“ Kam tokie nejuokūs akcentai? Kam čia trankytis per Šventę, ar ne?

VIENUOLĖ (*išduoda*). Čia vis to Rylininko sapalės.

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Kaip ten su tuo šaukštu? Kai numirsi?..

ČIGONĖ. Eė... Nagi šita...

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Ir šito nereikia! Kam tos rykštės ir lazdos, jeigu mūsų rankose balionai? Teisybę sakau?

ČIGONĖ. Aišku, žinoma. Suredaguokit, Geradary.

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Hm... Taip... Gyvensi – gėrybes semsi...“ Taip... Ką čia prie to „semsi“?

RYLININKAS (*Čigonei, reikšmingai*). Tiktai karšto neryk ir gerai sukramtyk, kad nereikėtų išspjauti.

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Ne ne ne, palaukit, palaukit...

KAMINKRĖTYS, „...neryk, gerai sukramtyk... ir kiekvieną musę dalinkis per pusę!“

VIENUOLĖ. Kitas vėl!.. Tu pats esi musė! Netrukdyk Geradariui susikaupti.

BALIONŲ PARDAVĖJAS. O žinot – neblogai. „Gyvensi – gėrybes semsi ir kiekvieną musę dalinsies per pusę. Karšto nerysi, gerai sukramtysi, ant stalo alkūnių nedėsi ir gražiai padėkosi šeimininkui.“ O!

VISI (*išskyrus Rylininką*). Ačiū! ačiū! ačiū!

Čigonė pusbalsiu kartoja naują tekstą

BALIONŲ PARDAVĖJAS (*Rylininkui*). O jūs ką pasakysit žmonėms, nuėjęs į Šventę?

RYLININKAS. Ką sakysiu – nesakysiu, nes jūs būtinai suredaguosit.

BALIONŲ PARDAVĖJAS (*ižeistas*). Ak šitaip? Na na!..

ČIGONĖ (*Rylininkui*). Kaip tu čia kalbi?! Geradarys nori gero.

VIENUOLĖ. Jis pavydi pavydi... Ėjo pirmas, o dabar paskutinis. Taip tau ir reikia, taip tau ir reikia!

RYLININKAS. Baisiai daug šnekam, baisiai daug šnekam.

BALIONŲ PARDAVĖJAS (*Rylininkui*). Na išmeskit tą savo neapykantos akmenį, išmeskit...

RYLININKAS. Kokį akmenį? Eikim, jeigu einam. Ieškokim, jeigu ieškom.

BALIONŲ PARDAVĖJAS. O mums nereikia ieškoti, mes žinom, kur einam. O akmuo vis dėlto pūpso... Norit? Aš išimsiu jį... (*Nelabai vikriais iliuzionisto judesiais „ištraukia“ Rylininkui iš užančio akmenį*) Matot? Ir jūs dar klausėt, kaip man atsilyginti... Prašom...

RYLININKAS. Taip ir maniau, kad jūs – fokusininkas.

VIENUOLĖ (*pačiupinėjus akmenį*). Viešpatie... Viešpatie!.. Pats tikrasis... akmuol

ČIGONĖ. Ko tyli? Kam jis tau buvo reikalingas?

RYLININKAS. Geradario paklausk. Jis tą akmenį paėmė nuo kelio.

KAMINKRĖTYS. Nesiaiškink, nesiaiškink. Visi matom. Eini susiraukęs ir gadini visiems nuotaiką.

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Aš iš karto pastebėjau, kaip jis tyli... Su kokia išraiška jis neša balioną...

RYLININKAS. Per tuos jūsų balionus mes užmiršom, kur einam.

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Na tai veskite jūs, veskite! Prašom... (*Atsisėda ir išitraukęs sumuštinį užkandžiauja*) Aš iš karto perspėjau – esu negreitas... Protezas girgžda. Bet jau dėl jūsų, galvojau... O dabar bus ramu – nebegalvosiu.

KAMINKRĖTYS (*Rylininkui*). Na, žinai... Mes tiesiog pasipiktinę.

VIENUOLĖ. Mes tiesiog nerandam žodžių!

RYLININKAS. Mes šventės nerandam, o ne žodžių!

BALIONŲ PARDAVĖJAS (*valgydamas*). Žmogus kaip medis – mėgsta šakotis... Bet šakotas medis tinka tik malkoms. Stulpas, ir tas privalo būti nugenėtas. O jeigu aš, sakysim, trokštu padaryti smuiką?..

VIENUOLĖ. Žinoma! Arba samtį išdrožti, arba kultuvę – aiškus dalykas. Ir dančiui išrakti – ne kiekvienas šapas...

ČIGONĖ. Geradary, nerūstaukit... Nepykit ant jo – jis jau toks...

RYLININKAS. Koks?

VIENUOLĖ. O toks! Nori būti ir už vedlį gudresnis.

KAMINKRĖTYS. Už mūsų Geradarį!

VIENUOLĖ. ...kuris, negailėdamas savo sveikatos...

ČIGONĖ. Pats matai – aiškina, rodo, veda mus kaip išmano.

RYLININKAS. Kur veda?!

Girdėti stadiono gausmas

Argi tai Šventė?

VIENUOLĖ. O gal ir Šventė! Ir aš nuėjus kad paleisiu balsą!.. Rėksiu, išsireksiu, ir tas jau gerai.

BALIONŲ PARDAVĖJAS (*laižydamas pirštus*). Ne, ne, šito žmogaus aš toliau nevesiu. Arba aš, arba jis – kaip norit.

ČIGONĖ. Geradary, leiskite jam atsiprašyti.

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Aš iš karto pamačiau, kaip jis laiko balioną...

KAMINKRĖTYS (*Rylininkui*). Priek, atsiprašyk ir patylėk. Negaiškim.

Rylininkas žiūri į saviškius ir tyli

VIENUOLĖ. Na? Arba šiaip, arba taip!

RYLININKAS. Vadinasi, jūs jau pasirinkot?

KAMINKRĖTYS. Na greičiau, greičiau! Geradarys atsisėdęs nelauks.

RYLININKAS. Balionai ir žodžiai, žodžiai ir balionai... *(Pokšteli savo balioną į delną ir sukdamas rylą eina į priešingą pusę)*

Semiam iš tuščio,

Pilam į kiaurą;

Imam iš plono,

Dedam į siaurą...

Bam bam barlam,

Bam bam barlam –

Imam iš tuščio,

Dedam į kiaurą...

ČIGONĖ. Na, kur tu dabar? Kur tu vienas nueisi, žmogau?

RYLININKAS. Beriam akysna

Tiesą ir melą –

Siela badauja,

Liežuvis mala!

Bam bam barlam... ir t. t.

KAMINKRĖTYS. Ei! Ar tu girdi? Tu išsižadi mūsų?! Palieki mus, taip? Pats atvedei, pats...

RYLININKAS. Žodžių Sacharoj

Ieškom žolyno –

Už vandens gurkšnį

Visą žodyną!

Bam bam barlam... ir t. t.

VIENUOLĖ. Išpuikėlis! Išgama!

ČIGONĖ. Žinok, aš tau niekad šito neatleisiu, niekad!

RYLININKAS. Ausys pavargo,

Liežuvis gelia –

Tyliai, be žodžių

Rodykit kelią!

Bam bam barlam... ir t. t. *(Nueina)*

KAMINKRĖTYS. Dezertyras tu man, o ne brolis – atsimink!

VIENUOLĖ. Kiaulė tu man, o ne kaimynas!

Rylininkas jau nebegirdi

[...]

VIENUOLĖ. Bet juokas juokais... Kurgi ta Fiesta? Apie mugę aš jau nebeklausiu.

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Viskas čia pat, viskas čia pat. Tuoj pereisim statybų zoną. Čia oficia-liai draudžiama, bet aš su jumis.

KAMINKRĖTYS. Tai kiek čia dar liko? Kilometras ar du?

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Ką jūs!.. Čia penki žingsniai. Tuoj pamatysite Šventę.

Girdėti stadiono gausmas

Matot!.. Tik šitą zoną reiktų pereiti pagreitintais tempais.

VIENUOLĖ. Vyrail! Pereikim tekini! Ką čia mums reiškia!

VISI (*bėga*). Penki žingsniai, penki žingsniai, penki žingsniai...

Staiga visi susverdėję žengia vieną kitą žingsnį ir sustoja. Nustebę ir išsigandę žiūri į savo kojas. Derva. Visi įklimpo

VIENUOLĖ. Viešpatie! Kas čia dabar?!

LANGUOTAS. Koks čia perkūnas?! Kas čia per košė?

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Kas yra? Ko sustojom? Mes jau viena koja Šventėj.

KAMINKRĖTYS. Derva, Geradary. Nei vienos, nei kitos nebeiškeliu.

DRYŽUOTAS. Idiotų kompanija...

ČIGONĖ. Įklimpom kaip musės į medų.

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Iš tikrųjų derva! Kas čia ją paliejo?

DRYŽUOTAS. Paliejo kažkas...

LANGUOTAS. Kažkas paliejo...

MIS-P. M. Pažiūrėkit – mano batai... Kokie mano bateliai!

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Bet kaip jūs čia ėjot? Kaip jūs nematėt, po galais?

DRYŽUOTAS. Girdi? Kaip mes čia ėjom...

LANGUOTAS. Kaip čia mus vedė, po galais?..

RYLININKAS. Kaip įėjom, taip, matyt, nebeišeisim.

ČIGONĖ. Įsižiūrėjom į balionus...

VIENUOLĖ. Kaip į žvaigždę žiūrėjom, taip į mėslą įlipom.

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Palaukit palaukit...

KAMINKRĖTYS. Aš maniau, kad ji sušalus: pakraščiai apstingę, o toliau – kaip medus.

MIS-P. M. Niekšai jūs! Kiaulės! Jūs mane įklampinot!

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Palaukit palaukit... Betgi čia patentuota universalinė derva! Kas čia ją papylė?!

DRYŽUOTAS. Taigi taigi – ar tik ne iš tokios dervos gaminamas balionas?

LANGUOTAS. O, tai *sursum corda!*

DRYŽUOTAS. Kordą aukštyn, vedlį – žemyn! Į dervą!

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Palaukit palaukit... Tiktai be triukšmo. Rasim išeitį, rasim.

KAMINKRĖTYS. Tiktai greičiau, Geradary, greičiau...

VIENUOLĖ. Sarmatos, Geradary, turėk! Atsisėdo ir sėdi kaip koks...

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Ramiau ramiau. Čia negalima šūkauti. Aš tuoj jums viską paaiškinsiu. Jūs žinot, kas tą dervą paliejo?

RYLININKAS. Skėtininkai, kas gi daugiau...

BALIONŲ PARDAVĖJAS. Taip! Jie! Čia buvo pats tiesiausias kelias į Šventę – per draudžiamą zoną. Todėl prašau elgtis tyliai! (*Pusbalsiu*) Čia yra sargas, su kuriuo mums geriau nesusitikti.

[...]

ANTROJI DALIS

MAMUTŲ MEDŽIOKLĖ

Visi tebestovi savo vietose

RYLININKAS (*pusbalsiu tęsia savo dainą*).

Tad ko gi dar?

Ko gi mums dar?!

Ak, laisvės!..

Laisvė žadėti, laisvė tikėti,

Pirkti, parduoti ir kombinuoti –

Laisvė yra.

Ko gi mums dar?!

Ak, proto!.. Protelio...

(Sunkiai atsidūsta – tokia dainos pabaiga)

Mis-Pamatęs Mirk pradeda entuziastingai ploti, bet kiti ją tučtuojau nutildo

VIENUOLĖ. Matot – o vedlio nė balso.

KAMINKRĖTYS. Gana. Galvokim, ką darysim. Nuo ko pradėsime?

DRYŽUOTAS. Ogi nuo teismo! Jei nėra lentų, suklosim tuos, kurie mus suvedžiojo, ir išeisim kaip lieptais!

RYLININKAS. Kuris suvedžiojo, to nebėr.

VIENUOLĖ. Nueik, surask... Nulupk skūrą, pūsk j.

[...]

SARGAS *(naujokams)*. Malonu... malonu... Sveiki atvykę.

STORULIS. Jūs esate Sargas? Taip, jeigu neklystu?

SARGAS. Ne tiek sargas, kiek mamutų medžiotojas. Tikiuos, jums išdėstė mano principą: viską žmogui ir špygą mamutui?

STORULIS. Betgi mamutai, tamsta, kiek man žinoma iš laikraščių, išnyko dar prieš Pirmąjį pasaulinį karą?

GIRTUOKLIS. O aš norėjau paklausti – gal žinot, koks rungtynių rezultatas?

SARGAS. Rezultatas? Aš norėjau, kad išeitų fifti fifti, bet mamutų, pasirodo, daugiau.

ČIGONĖ. Mes ne mamutai. Mes radome būdą išeiti.

SARGAS. Ką jūs sakot?! Tai ko jūs laukiat? Įrodykit, išeikit! Padarykit man džiaugsmą. Kiek jums reikia laiko?

ČIGONĖ. Dar valandėlę palikit mus vienus.

DRYŽUOTAS. Netikėkit!.. Nieko jiems neišeis. Ką jau nusprendėt gelbėti – išgelbėkit, o kitus – kaip norit.

LANGUOTAS. Kuo ilgiau terliosimės, tuo labiau susimamutins.

SARGAS. Ne, ne... Tegul mano sąžinė būna rami. Na, žmonės!.. Kaip nors... Atsiklaupsiu prieš jus – padarykite Šventę! *(Nubėga)*

ČIGONĖ. Jūs girdėjot? Arba dabar, arba niekad! Duokite ranką! Greičiau! Darykim, kaip sakė! Ko jūs dar?..

KAMINKRĖTYS. Visų neįtikinsi, o visi reikalingi. Nieko nebus.

VIENUOLĖ. Anie, bačkiniai... Išlįskit! Ko stovit kaip arkliai prieš tiltą? Maišo ant galvos užmauti nėra kam?

LANGUOTAS. Na, žiūrėk... Kas iš to? Aš jam duodu ranką, o jis savo – šmakšt j kišenę...

RYLININKAS. Pagaliau jeigu mes vienas kitam nepatinkam – juo labiau! Išeikim ir išsiskirstykim.

Loja šunys

ČIGONĖ. Jūs girdit?! Žmonės! Jūs girdit?

DRYŽUOTAS. Kur žmonės?! Ko čia meluojį – visi mamutai!

ČIGONĖ. Tai jūs, jūs nenorit girdėti. *(Pravirksta)*

JIS. O kam čia... Gyvenkim, kol gyvenam...

Paузė. Storulis šlamina laikraštį. Girtuoklis geria. Žmona siuvasi ištrūkusių sagą. Vienuolė stengiasi pasikasyti kuprą. Languotas gimnastikuojasi. Dryžuotas flegmatiškai rūko. Kaminkrėtys knebinėja užkimusį balionininko trimitą. Jis ir Ji, stovėdami arti vienas kito, žaidžia, įvairiom kombinacijom pliaukšėdami delnais. Mis-Pamatęs Mirk dabinasi prieš veidrodėlį. Loja šunys. Rylininkas suka rylą

RYLININKAS. O kas toliau? O kas toliau?!

Vaikai toliau... Vaikų vaikai...

Ir taip toliau...

...Užkandi, nugeri...

Žmona pakaso nugarą...

Iš lėto leidžiasi uždanga. Rylininkas, tartum bijodamas, kad ji nenusileistų per greitai, dūzgina savo rylą garsiau

O kažkur yra Šventė, yra! Turi būti!

Kaip atpildas tiems, kurie ieško,

Kaip antausis tiems, kurie netiki.

Kiekvienam kitokia ir visiems sava –

Turi būt Šventė! Ieškokim – yra!

PABAIGA

1967